

Міністерство освіти і науки України
Відокремлений структурний підрозділ
"Вінницький торговельно-економічний фаховий коледж
Київського національного торговельно-економічного університету"

ЗАТВЕРДЖУЮ

**Голова Приймальної комісії
ВСП «ВТЕФК КНТЕУ»**

Н.І. Лозовська

2021 р.

**ПРОГРАМА З ТУРИЗМУ
ДЛЯ ВСТУПНИХ ВИПРОБУВАНЬ
(на основі ОКР «кваліфікований робітник»)**

Розглянуто і ухвалено на засіданні циклової комісії підприємництва і туризму протокол № 1 від 18.01. 2021 р.

Голова ц/к Антонюк О.О.

Розглянуто та схвалено на засіданні Приймальної комісії ВСП «ВТЕФК КНТЕУ»

Протокол № 2 від 18.02 2021 р.

Відповідальний секретар Приймальної комісії Кислинська І.І.

ВСТУП

Програма вступного випробування розроблена для здобуття освітньо-професійного ступеня фахового молодшого бакалавра за спеціальністю 242 «Туризм».

Вступне випробування проводиться у формі письмового тестування для виявлення рівня підготовки вступника, ступеня оволодіння професійними знаннями та вміннями. Програма вступного випробування складається з 4 розділів та списку рекомендованих джерел:

1. Туризмознавство.
2. Географія туризму.
3. Організація екскурсійного обслуговування.
4. Туристичне краєзнавство і туристичні ресурси України.

ПЕРЕЛІК ТЕМ ДЛЯ ВСТУПНОГО ВИПРОБУВАННЯ (ЗА ДИСЦИПЛІНАМИ)

1. ТУРИЗМОЗНАВСТВО

Розвиток подорожей та рекреаційного туризму в світі до другої половини ХХ ст. Передумови виникнення подорожей і туризму в суспільстві. Подорожі в стародавньому світі. Подорожі в епоху Середньовіччя (V - перша половина XV ст.) Подорожі та великі географічні відкриття в другій половині XV-XVI ст. Розвиток подорожей в епоху Просвітництва (X VII-X VIII ст.). Розвиток туризму в світі в ХІХ - першій половині ХХ ст.

Період формування «конвеєрного масового туризму» в світі (з другої половини ХХ ст.). Розвиток туризму в Україні, як складової міжнародного туризму. Розвиток туризму в світі у другій половині ХХ - на поч. ХХІ ст. Подорожі та туризм у Російській імперії у ХVІІІ - на початку ХХ ст. Розвиток туризму на українських землях у складі Російської імперії у ХІХ - на початку ХХ ст.

Розвиток туризму на українських землях у складі Австро-Угорської імперії (друга половина ХІХ - 1914 р.) та міжвоєнної Польщі (1921-1939 рр.). Туризм в Радянському Союзі. Туризм в Україні на рубежі ХХ-ХХІ ст.

Функції туризму, умови та фактори його розвитку. Туризм як сфера господарської діяльності. Туристична економіка. Функції туризму.

Організація ринку туристичних послуг. Сегментація ринку туристичних послуг. Організація послуг комунікацій, організація послуг розміщення, організація послуг харчування, організація рекреаційних послуг

Класифікація туризму за різними ознаками класифікації. Значення туризму за видами. Класифікація туризму за формами.

Міжнародні, регіональні та національні показники розвитку сфери туризму. Статистика туризму. Основні показники статистики туризму.

Світова туристична політика та роль ВТО. Формування туристичного

балансу країни. Країни активного та пасивного туризму.

Туристична політика України на сучасному етапі. Структура управління туристичною сферою в Україні. Завдання та функції Державної агенства розвитку туризму України, Міністерства культури та інформаційної політики. Механізм державного регулювання туризму. Організаційно-правовий механізм регулювання туристичної діяльності.

Туристичне законодавство. ЗУ «Про туризм»: положення, статті, регулювання. Податкові державні та місцеві пільги щодо розбудови туристичної інфраструктури. Порядок ліцензування туристичної діяльності та сертифікації туристичних послуг. Сертифікація та стандартизація сфери складових індустрії туризму.

Рекомендована література:

1. Законодавство України про туризм і готельну справу : збірник офіційних текстів законів станом на 2 вересня 2012 року / Україна. Закони. – К.: Центр учбової літератури, 2012. – 242 с.
2. Кифяк В.Ф. Організація туристичної діяльності в Україні /
3. В.Ф. Кифяк. – Чернівці: Зелена Буковина, 2003. – 312 с.
4. Любіцева О.О. Методика розробки турів : навч. посіб. / О.О. Любіцева. – К.: Альтерпрес, 2003. – 104 с.
5. Мальська М.П. Організація туристичного обслуговування : підр. / М.П. Мальська, В.В. Худо, Ю.С. Залько. – К.: Знання, 2011. – 271 с.

2. ГЕОГРАФІЯ ТУРИЗМУ

Географія туризму як наукова дисципліна Підходи до визначення туризму та їх географічна інтерпретація: статистичний, функціональний, сутнісний (системний). Туризм як соціо-еколого-економічна система та об'єкт дослідження географічної науки.

Туристичний потенціал території та загальна характеристика його складових елементів. Туристські атракції (туристські принади). Туристична інфраструктура. Туристичні умови. Туристичні інститути. Туристична інформація

Методологія та методика географічних досліджень в туризмі Методологічні підходи до комплексної оцінки туристичного потенціалу території Накопичення, упорядкування та аналіз географічної інформації для цілей туризму. Джерела інформації географії туризму. Методи збору географічної інформації.

Географія туристських потоків, доходів та витрат. Туристський потік та його географічна характеристика. Основні географічні закономірності функціонування туристських потоків. Країни «активного» та «пасивного» туризму. Географія країн та регіонів за туристичними доходами та витратами. Туристичне сальдо. Країни та регіони з позитивним та негативним туристичним сальдо.

Класифікація та географічна оцінка туристичних ресурсів. Підходи до визначення туристичних та туристично-рекреаційних ресурсів. Умови використання туристичних ресурсів: туристський інтерес та туристське враження. Властивості туристичних ресурсів. Підходи до класифікації туристичних ресурсів. Сутнісний підхід до класифікації туристичних ресурсів. Природні та антропогенні ресурси. Підхід П. Дефера: гідром, фітом, літом та антропоном. Класифікація О.Бейдика: природно-географічні, природно-антропогенні, суспільно-історичні, «суперточка-тур», гомогенні, латентні, типу «координата». Діяльнісний підхід до класифікації туристичних ресурсів: туристичні блага, туристичні антропогенні ресурси, туристична інфраструктура. Ціннісний підхід: світова природна та культурна спадщина (список всесвітньої спадщини ЮНЕСКО), національне культурно-історичне і природне надбання, туристичні ресурси місцевого значення. Туристичні ресурси в сучасних світових та національних конкурсах-проектах: «Нові сім чудес світу», «Нові сім природних чудес світу», «Сім чудес України», «Сім природних чудес України» та ін. Класифікація туристичних ресурсів та ступенем використання та за обсягами туристських потоків. Проблеми освоєння та користування туристичними ресурсами

Природні туристичні ресурси. Характеристика за видами (кліматичні, бальнеологічні, водні, біотичні, ПЗФ)

Культурно-історичні ресурси туризму Культурна спадщина як ресурс туризму, її матеріальні в нематеріальні складові. Фактори, що визначають туристський інтерес до культурно-історичних цінностей дестинації. Характеристика культурно-історичних ресурсів за видами.

Географія основних видів туризму. Географія рекреаційних видів туризму (курортно-пляжний, лікувально-оздоровчий, круїзний, розважальний). Географія центрів, районів розвитку рекреаційних видів туризму в світі. Географія активних видів туризму. Географія культурно-пізнавального та подієвого туризму Географія ділового туризму. Географія релігійного туризму та паломництва. Географія міського, сільського та екологічного туризму

Рекомендована література:

1. Аріон О.В. Географія туризму : навчально-методичний посібник для студ. вищ. навч. закл. / О.В. Аріон, С.І. Уліганець ; КНУТШ. – Київ : Обрії, 2009. – 172 с. 2.
2. Бейдик О.О. Адаптивний туризм: передумови та перспективи розвитку, лідери Духу і Волі: навч. посіб. / О.О. Бейдик, О.І. Топалова. – Херсон: ОЛДІ_ПЛЮС, 2020. – 402 с
3. Кифяк В.Ф. Організація туризму: Навчальний посібник / В.Ф. Кифяк. – Чернівці: Книги XXI, 2008. – 344 с.
4. Козловський Є. В. Правове регулювання туристичної діяльності: навч.посіб. / Є. В. Козловський. – К. : Центр учбової літератури, 2015. – 272 с.

5. Кузик С.П. Географія туризму : навчальний посібник / С.П. Кузик ; МОНУ; Львів. нац. ун-т ім. І. Франка, Географічний ф-т. – Київ : Знання, 2011. – 271 с.

3. ОРГАНІЗАЦІЯ ЕКСКУРСІЙНОГО ОБСЛУГОВУВАННЯ

Історія розвитку та становлення екскурсійної діяльності. Зародження та розвиток екскурсійної діяльності в Україні. Екскурсійні комісії, бюро комітети. Сучасний стан екскурсійної справи, проблеми та шляхи їх вирішення. Екскурсійні організації в Україні.

Управління та організація екскурсійних послуг. Міжнародні стандарти туристсько-екскурсійних послуг та обслуговування. Управління якістю екскурсійних послуг. Основні критерії оцінки екскурсії. Методика розбору екскурсії. Рецензування методичної документації екскурсії. Оцінка розробленої екскурсії. Прийом та затвердження. Теоретико-методологічні особливості формування та проведення екскурсій

Технологія створення екскурсії. Етапи розробки екскурсії. Відбір екскурсійних об'єктів. Маршрут екскурсії. Структура екскурсії. Композиція екскурсії. Об'їзд (обхід) в екскурсійному маршруті. Зміст і підготовка контрольного тексту екскурсії. Комплектування портфеля екскурсовода. Об'їзд (обхід) в екскурсійному маршруті. Тематична карта екскурсії. Індивідуальний текст екскурсовода.

Методика розповіді в екскурсії. Методика екскурсійного показу. Основні прийоми показу.

Техніка проведення екскурсії. Знайомство з групою. Пересування екскурсантів. Техніка проведення розповіді при русі.

Техніка проведення екскурсій в музеях. Класифікація музеїв. Експозиційно-виставкова складова музейних екскурсій. Прийоми при проведенні музейних екскурсій. Специфіка роботи в музеях з різними віковими групами. Специфіка проведення тематичних екскурсій. Специфіка проведення виїзних екскурсій. Особливості формування екскурсій виїзного характеру.

Професійна майстерність екскурсовода. Вимоги до екскурсовода, його права й обов'язки. Особистість екскурсовода. Складові професійної майстерності екскурсовода. Мова екскурсовода. Невербальні засоби спілкування. Положення про порядок видачі дозволів на право здійснення туристичного супроводу фахівцям туристичного супроводу.

Рекомендована література:

1. Бабарицька В.К. Екскурсознавство і музеєзнавство: навч. посіб. / В.К. Бабарицька, А.Я. Короткова, О.Ю. Малиновська. – К.: Альтпрес, 2007. – 464 с.
2. Бабарицька В. К. Малиновська О.Ю. Менеджмент туризму. Туроперейтинг / В. К. Бабарицька. - К.: Вид. Львівськ, 2009. – 288.

3. Галасюк С. С. Організація туристичних подорожей та екскурсійної діяльності: навчальний посібник. – 2-ге видання, доп. та доопрац. / С.С. Галасюк, С. Г. Нездоймінов. – Херсон: Олді Плюс, 2016. – 248 с.
4. Законодавство України про туризм і готельну справу: збірник офіційних текстів законів станом на 2 вересня 2012 року / Україна. Закони. – К.: Центр учбової літератури, 2012. – 242 с.
5. Ішекова Т.В. Екскурсійна справа: навч. посіб. / Т.В. Ішекова. – К.: Наукова книга, 2006. – 275 с.

4. ТУРИСТИЧНЕ КРАЄЗНАВСТВО І ТУРИСТИЧНІ РЕСУРСИ УКРАЇНИ

Об'єкт, предмет, Основні завдання туристичного краєзнавства на сучасному етапі. Особливості розвитку краєзнавства в Україні. Форми краєзнавства і види організації краєзнавчого руху. Навчальне та позашкільне краєзнавство. Гурток, секція, клуб, товариство як організаційні форми роботи з туристами.

Туристичне краєзнавство від зародження до сьогодення. Географічне краєзнавство. Історичне краєзнавство та його особливості. Інші види краєзнавства: етнографічне, філологічне, біологічне.

Туристичні карти та їх особливості Класифікація туристичних карт. Регіональні туристичні карти. Туристичні плани окремих населених пунктів. Туристичне маркування. Типовий план розробки туристичного маршруту.

Туризм як галузь економіки України. Туристичні ресурси: визначення та класифікація. Загальна характеристика туристичних ресурсів України. Туристична інфраструктура.

Природні туристичні ресурси. Геоморфологічні туристичні ресурси. Кліматичні туристичні ресурси. Водні ресурси України. Рекреаційні ресурси та їх характеристика. Використання об'єктів ПЗФ у туристичній діяльності.

Історико-культурні ресурси України Роль та значення історико-культурних ресурсів в розвитку туризму. Фортеці та замки як найбільш атракційні об'єкти. Архітектурні об'єкти туризму. Сакральні об'єкти як об'єкти туризму. Археологічні пам'ятки в туристичній галузі. Проблеми та перспективи використання історико-культурних об'єктів в туристичній галузі

Туристичне та рекреаційне районування України. Туристичні ресурси та туристичні потоки Західної України. Туристичні ресурси та туристичні потоки Поділля Характеристика Північного та Східного туристичних районів. Характеристика Південного туристичного району.

Проблеми та перспективи розвитку туристичної галузі України.

Рекомендована література:

1. Бабарицька В. К. Малиновська О.І. Менеджмент туризму. Туроперейтинг / В. К. Бабарицька. - К.: Вид. Львівськ, 2009. – 288.

2. Кифяк В.Ф. Організація туристичної діяльності в Україні / В.Ф. Кифяк. – Чернівці: Зелена Буковина, 2003. – 312 с.
3. Галасюк С. С. Організація туристичних подорожей та екскурсійної діяльності: навчальний посібник. – 2-ге видання, доп. та доопрац. / С.С. Галасюк, С. Г. Нездоймінов. – Херсон: Олді Плюс, 2016. – 248 с.
4. Галасюк С. С. Стандартизація, сертифікація туристичних послуг та ліцензування туристичної діяльності: навчальний посібник / С. С. Галасюк. – Одеса: Астропринт, 2011. – 208 с.
5. Герасименко В. Г. Організація надання туристичних послуг: навчальний посібник / В. Г. Герасименко, С. С. Галасюк. – Одеса: Атлант, 2014. – 242 с.
6. Законодавство України про туризм і готельну справу: збірник офіційних текстів законів станом на 2 вересня 2012 року / Україна. Закони. – К.: Центр учбової літератури, 2012. – 242 с.
7. Любіцева О.О. Туристичні ресурси України : навч. посіб. / О.О. Любіцева, Є.В. Панкова, В.І. Стафійчук – К.: Альтерпрес, 2008. – 525 с.

ЗАТВЕРДЖУЮ

Директор ВСП «ВТЕФК КНТЕУ»

_____ Н.І. Лозовська

«_____» _____ 2021 р.

К р и т е р і ї

оцінювання знань на вступних випробуваннях з **туризму**

для абітурієнтів, які вступають в 2021-2022 н. р.

на денну форму навчання

на основі ОКР «кваліфікований робітник»

1. Загальні положення.

Мета фахового випробування - оцінити відповідність знань, умінь та навичок вступників вимогам програми вступного фахового випробування. Вступний екзамен проводиться в письмовій формі за тестовою технологією.

2. Структура екзаменаційного білета.

Екзаменаційний білет з фахового випробування складається з 50-ти закритих тестових завдань.

3. Критерії оцінювання.

- Рівень знань оцінюється за 200-бальною шкалою.
- Серед відповідей на тестове завдання вступнику слід обрати одну правильну відповідь.
- Правильна відповідь на тестове завдання оцінюється у 4 бали, а неправильна - у 0 балів.
- Особи, які отримали менше 100 балів, участі у конкурсі не беруть.

(Додаток 1)

Шкала оцінювання результатів вступного випробування

Кількість правильний відповідей	Рейтингова оцінка за 100-200 балів
25	100
28	110
30	120
33	130
35	140
38	150
40	160
43	170
45	180
48	190
50	200